

A leletek a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat pécsi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságára kerülnek.

Munkatársak: Strasszer Viktória, Vadas Livia régésztechnikusok. A geodéziai felmérést a Meridián Kft. végezte.

LIGNER JÁCINT

160. Dunaszekcső, Vörösmarty tér 1.
(KÖH 63526)

(Baranya megye) V, Rő

A ma álló épület az 1810-ben szögletes alaprajzúra átépített Magtár, melynek műemléki felújítása előtt végeztünk megelőző feltárást 2009. júliusban. Az épület e funkciója előtt vályogfalú templom volt, K-i apszissal a 18. század elejétől. A török időkből rajz alapján bizonytalan épület azonosítható a helyen. A leletmentés előzetes eredményei alapján elmondható, hogy a római omladékok tudatos deponálása (planírozása) a 4. században történt (4. századi érmek). Maga a római kori épület a 3. században épülhetett (3. századi bélyeges téglák, freskók), de a 4. században még megújították (4. századi bélyeges téglák). Végül az épület romjai egy gödörbe kerültek. A gödör betöltésének alsó részén és a római omladékok alatti rétegekben vaskori kerámia került elő (síkozott perem, omphaloid alj stb.). Mindez mutatja, hogy az őskortól folyamatos emberi megtelepedéssel és lelőhellyel számolhatunk a Magtárnál és környékén.

GÁBOR OLIVÉR

161. Dunaszentgyörgy, Kaszás-tanya
(KÖH 63372)

(Tolna megye) A

2009. április 9. és augusztus 7. között elvégeztük a megelőző feltárást az M6 autópálya nyomvonalára eső, M6 RM-20 jelű régészeti lelőhelyen, a 048/50, 048/112 hrsz. ingatlanokon, 5732 m²-en.

A lelőhely Dunaszentgyörgytől Ny-ra, Tengelic település Szőlőhegy nevű részétől K-re, egy sík területen fekszik. Az autópálya építése során, 2008 őszén a szekszárdi Wosinszky Mór Múzeum munkatársai szakfelügyelete alatt egy temető sírjai kerültek elő.

A kutatás a lelőhely K-i felében folyt, a temető mind É-i, mind Ny-i irányban nagy területen folytatódik, ill. lehetséges, hogy a feltárt területtől K felé is vannak még sírok a földben. Összesen 379 objektum került elő, ebből 378 sír, melyek a késő avar korszakra keltezhetőek. Ezt támasztják alá a temetkezésekből előkerülő, bronzból öntött, griffes-indás veretek. A leletanyagot ezenkívül az ételmellékleteket tartalmazó kerámia, a mindennapi viselethez tartozó vascsatok, vaskések színesítik. Egy a Mérnökségi Telep ÉK-i oldalánál húzódó körárokrendszer leletanyagot nem tartalmazott, így pontos korát nem sikerült megállapítani.

Két sír emelhető ki a bennük talált leletanyag alapján. Az O:64/S:68 sírban egy íjjal és egy veretes övvel eltemetett férfit helyeztek. A gödör bontása során jól kirajzolódott egy sötétebb elszíneződésű négyszögletes jelenség, ami arra utalt, hogy a halottat sírkamrába tették. Az öv vereteit bronzból öntötték, néhol aranyozás nyomait fedeztük fel. A tárgyak körül egy jól észlelhető sávban az övet is megfigyeltük. Fontos kiemelni, hogy a sír bolygatatlan, így a veretek elhelyezkedése alapján rekonstruálhatjuk az egész övet. A díszítés a griffes-indás körbe illeszkedik, a leletegyüttes a késő avar korszakra keltezhető.

Közel egy időben kerülhetett földbe az O:179/S:183 temetkezés, amelyben szintén hasonló felépítésű és díszítésű övet találtunk. Különlegességét a bronzcsaton lévő oroszán ábrázolása adja, az avar leletanyagban ritka az ilyen, egyedüli alakos állatábrázolás.

Nagy számban tártunk fel szerkezetes sírokat. Ezek többségénél a fej és a lábfej alatt a sír padlója lemélyül, ami az ún. halotti ágy nyoma. Néhány esetben a nagyobb és gazdagabb síroknál ácsolt sírkamra nyomát rögzítettük, ritkán a fákat összetartó vaskapcsot is megtaláltuk.

A leletanyag a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat budapesti regionális irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Magyar Nemzeti Múzeumba kerül végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Cséki Andrea, Fűköh Dániel, N. Hodik Mónika, Kemsei Dóra, Majerik Vera, Niclass Larsson, Petkes Zsolt régészek; Bányász Diána, Benke András, Domján Anita, Erdei Krisztina, Fehér Alíz, Gere Natália, Grósz Dóra, Horváth András, Kelemen Péter, Király Dávid, Kocsis János, Ligeti Gábor, Mezei Tamás, Nagy Judit, Pásztor István, Pelikán Márk, Rácz Viktória, Sas Alexandra, Sike Barnabás, Szabó Domán, Szász Péter, Tediner Balázs, Vajaskéri Máté, Víg Anita, Zsiga Zsolt technikusok. A geodéziai felmérést a Meridián Kft. végezte.

KISS CSABA KÁLMÁN

162. Dunaszentgyörgy, Középső-dűlő
(KÖH 59576)

(Tolna megye) LT, Kk

2009. március 2. és április 30. között az MTA Régészeti Intézete elvégezte a megelőző feltárást az M6 autópálya nyomvonalára eső, RM-11 jelű régészeti lelőhelyen, a 034/5 és 034/10 hrsz. ingatlanokon, 22 721 m²-en.

A feltárást a záportározó területén Berecz Barbara (KÖSZ) vezette 2009. március 2. és április 9. között, míg a pihenőhely területén április 8–30. között vezettem. Összesen 80 objektumot tártunk fel, és 240 stratigráfiai egységet figyeltünk meg. A lelőhelyen egy Kr. u. 1–2. századi kelta telep objektumai és egy 16–17. századi késő középkori település nyomai rajzolódtak ki.

A római kori kelta telepen 1 kút, kisebb gödrök, néhány egyszerűbb szerkezetű földbe mélyített épület és két